

VSEBINA

Franjo Frančič: Burja	145
Danilo Gorinšek: Mačji ples	146
Smiljan Samec: Muček	146
Fran Milčinski: Mačeha in pastorka	147
Niko Grafenauer: Lev	152
Meta Rainer: Kolo	153
Kotiček za najmlajše:	
Vera Poljšak: Jana se šminka	154
Prepogljivka	155
Vojan T. Arhar: Zemljepis	156
Vera Poljšak:	
Labirint, Ognjenik, Rebus	157
Dvojčka	158
Franček Rudolf: Vsak po svoje	158
Branka Jurca: Z gorjačo te bom	159
Zapojmo veselo:	
Janez Bitenc: Rdeč balonček	160
Miroslava Leban:	
Kako sta Piki in Poki	
pisala šolsko nalogo:	161
Branko Rudolf: Narisana barka	164
Miha Matè: Vitez z žalostnim obrazom	165
Miroslav Košuta:	
Koza z brado in brez nje:	166
Vojan T. Arhar: Srečna družina	167
Šport: Lojze Abram:	
Calgary, mesto zimskih iger:	168
Novosti na knjižni polici:	
Marij Čuk: Pravljčna dežela	
in življenjska stvarnost:	169
Šolarji pišejo:	170
Franci Lakovič: Dokolenko res ni kriv	172
Urednikova beležnica	174
Branko Lakovič: Za bistré glave	175
Sodeluj z nami: Vera Poljšak:	
Krog	3. stran platnic

Ilustracije za šesto številko Galeba so naredili: Barbara Boneta (str. 146); Marjanca Jemec Božič (str. 153); Marjeta Cvetko (str. 145, 158, 167); Liana Drašček (str. 165); Paola Bertolini Grudina (str. 159, 160); Leon Koporc (str. 164); Erika Košuta (str. 172); Borut Pečar (str. 162, 163, 166); Alessio Petricig (str. 149); Bine Rogelj (str. 152, 156); Magda Tavčar (str. 154, 155, 157, 158, 3. st. pl.); Andrej Vodopivec (str. 146).

PRILOGA

Tržaške ladjedelnice v preteklosti - besedilo: Evgen Dobrila, risba: Erika Košuta, slike: Lojze Abram.
Razstava gob v Gorici - besedilo in slike: Boris Rebec.

NASLOVNA STRAN

"Ricmanje" - Walter Bembič, 5. r. COŠ "Ivan Trinko Zamejski" - RICMANJE.

BURJA

Burja se zapodi okrog vogalov, da zavija in zastoče vitka cipresa. Polknice se tresejo in ropotajo. Morje se kodra v temne valove. Barke se divje zibajo v pristanu.

Burja se zaletava in plazi ob zidovih. Nebo prekrijejo temni oblaki. Kot grah debele deževne kaplje se usujejo izpod neba. Burja grozi in šklepeče.

Mala Sanja sedi ob toplem kaminu in bere knjigo. Naenkrat se okno odpre in švis, švis, burja zamaje lesteneč. Ogenj zaplapola, kot da se brani.

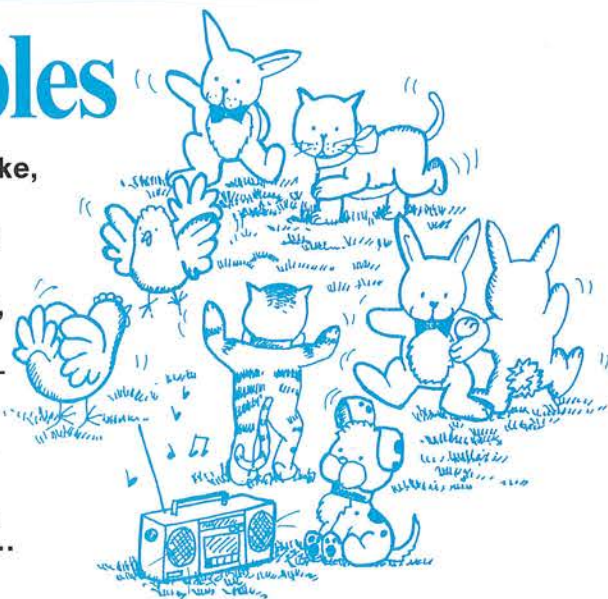
»Kdaj bo že te burje konec«, zatarna mala Sanja in se vrne h knjigi.

Mačji ples

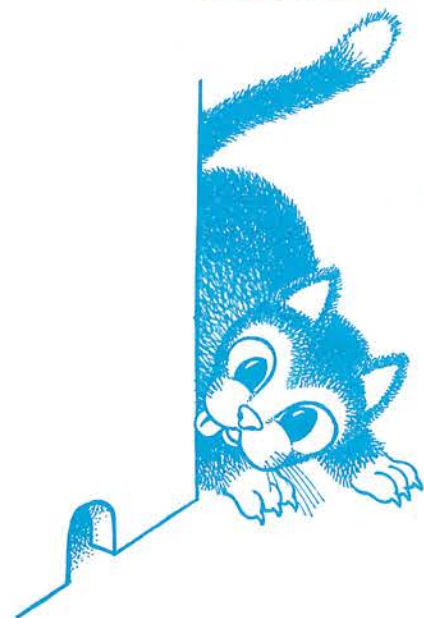
Ondan zbrale so se mačke,
mačji ples so priredile,
na ta ples so vse živalce
prav prijazno povabile.

Nanj prišli so zajci, kure,
goske, kužki in purani,
neki pav celo prišel je —
bil v obleki je svečani.

Na ta mačji ples seveda
niso pohitele — miške,
ker imajo zdravo pamet,
na pa kurjo kakor piške...

Mucek

**Mucek mali sladkosned
rad pohrusta vsako jed,
ki jo mama muca da,
ko jo sama posladka.
Mucek mali pridno je,
naj dobi karkoli že,
zlasti rad pa muc se baše,
če mu damo mlečne kaše.
Toda če zagleda miš,
takrat z njim šele je križ,
saj se sline mu cede
in oči mu kar žare.
Toda muc je še premlad,
da bi z miško tešil glad,
in zato samo boljši
— miška pa tačas zbeži
in se skriva v luknjico,
kamor mi ne moremo...
Ko pa zrasel bo nekoč,
bo izpričal svojo moč:
takrat miši bo lovil
in bo z njimi se gostil!**

Mačeha in pastorka

Živela je vdova, imela je dve hčeri: pravo hčer in pastorko. Prava je bila grda kakor strah in lena kakor butara: ni ne prala ne šivala ne na vrtu plela ne na polju delala — le ves dan bi ležala v hladu in si pasla trebuh.

Pastorka pa je bila lepa kakor božji dan, pridna kakor mravlja in dobra kakor duša. Zato je mačeha ni marala: ni ji dala dobrega očesa, od zore do mraka je rezgetala in se nosila nad njo za vse in za nič in nekega dne jo je kar zapodila: »Grdoba, poberi se od hiše, kamor veš in znaš, da te nikdar več ne vidim!«

Pastorka si je navezala culico in je žalostna zapustila rajnega očeta preljubi dom. Šla je po beli cesti in požirala grenke solze, kar zasliši milo vekanje. Pogleda, v jarku ob cesti se trudi mlada mačica, kobaca in kobaca in si ne more pomagati iz jarka.

Pastorki se je zasmilila uboga žival, sklonila se je ob jarku in jo potegnila iz mlake na suho cesto. Mokra mačica se je otresla, s tačico se obrisala, z jezičkom polizala, hvaležno je dvignila repek, rekla mijav in je vprašala deklico, kam gre.

Deklica je odgovorila in povedala, kako da je sirota in da mora po svetu.

Mačica pravi: »Tudi jaz nimam doma, s tabo bi šla, če dovoliš, da smem.«

»Le pridi,« reče deklica, »dvema bo krajša pot!«

Gresta, prideta v zeleni gozd. Tisto noč je bil razsajal po gozdu vihar in lomil drevesa. Pod podrto bukvijo je tičal kužek, ni mogel naprej, ni mogel nazaj in premilo je cvilil.

Pastorka se je uprla v drevo, kužek se je izmotal izpoved vej, spotegnil se je spred, spotegnil se je vzad, skočil kvišku ob deklici in jo hvaležno oblajal. Potem jo je vprašal, kdo je in kam gre.

Pastorka mu je dala prijazen odgovor in kužek je rekel: »Daj, grem še jaz s tabo, tudi jaz sem brez doma!«

»Le,« je dela, »da nas bo več!«

Gredo, pridejo do bodečega grma; sredi trnja je frfotal petelin, klical je in se kregal, pa čim bolj se je gnal, bolj ga je bodlo trnje.

Pastorka mu je pomagala iz bodeče ječe, pa se ji je pridružil še petelin. Zdaj so bili štirje, ki so moško korakali po beli cesti, in pastorki se je zdelo kaj imenitno, da ima tolikšno družčino in tako.

Pod večer pridejo do starega gradu in pastorka pravi: »Tu notri bo dovolj prostora za vso našo tovarišijo, tu poprosimo, da nas prenoče.« Potrka na duri — ali nikdo se ne oglasi; pritisne kljuko, vrata so zaklenjena!

Pa pride z druge strani star možak in vpraša: »Vi štirje, kakršni ste, kaj bi radi?«

Odgovori mu deklica in reče: »Ubogi, trudni popotniki smo in nič drugega ne prosimo kakor spat.«

Možak pravi: »Jaz sem čuvaj tega gradu. Ali ta grad je zaklet, ponoči v njem straši. Komur je življenje ljubo, ne hodi vanj nočit.«

Deklica pa je prosila: »Trudni smo, ne moremo naprej in noč je hladna; kar odklenite nam, dobri čuvaj! Z božjo pomočjo že prenočimo.«

Čuvaj se je obotavljal, ali deklica ni nehala prositi, mačica je vekala, kužek je cvlilil, petelin se kregal; pa jim je odklenil. Dal jim je luč in še rekel deklici: »Pazi in čuj, da te pošast ne zaloti v spanju! Drugače, preden se zaveš, že bo po tebi.«

Šli so v grad, v gornji hiši so si poiskali varen kot in se stisnili skupaj. Deklica je rekla: »Kaj vam povem, tovariši, trudni smo, ali zaspati ne smemo, drugače nas iznenadi pošast. Da bomo laže bedeli, če vam je prav, pripovedujmo si historije!« Vsem je bilo všeč in so si pravili historije in se tiščali drug drugega, da jim je bilo lepo gorko.

Pa je prišla vrsta na petelina, da pove svojo, in je pričel praviti o jari kači. Ta historija je čudno dolga in so vsi pričeli zevati in kinkati. Sredi historije se je spozabil celo petelin sam in je vtaknil glavo pod peruti, kakršno je imel navado ponoči in so vsi zaspali, da niso vedeli kdaj, in mačica je tako zasmrčala, da je upihnila luč.

Zdaj so bili v temi in so spali, pred durmi pa je že prežala pošast, da trdno zaspe. Po sreči je kužek mižal le z enim očesom, z drugim je čul. Tako se je koj zdramil, ko so sredi noči zaškripale duri in je tof, tof! prilomastilo po sobani in proti kotu. Hitro je skočil na noge, zarenčal in zalajal in vsa družinica se je zbudila.

Mačica je posvetila s svojimi očmi in pošast je obstala; kosmata je bila kakor medved, obraz je imela črn in zasukan v pleča, oči kakor žareče oglje.

Pošast je rekla: »Dekle, hoj, hoj! Hodi plesat z menoj!

Pastorka prestrašena ni vedela, kaj bi rekla in storila, pa je mačica odgovorila zanjo: »Kako naj gre sirota in pleše, ko nima ne obutve cele ne pražnje obleke!«

Pošast je prečudeno zatulila in se zasukala okrog in že je vrgla pred pastorko zlate čeveljčke in svileno obleko in čeveljčki so se ji sami obuli in obleka se ji je sama oblekla in pastorka se je kar lesketala, tako je bila lepa v novi opravi.

Pošast je rekla drugič: »Dekle, hoj, hoj! Hodi plesat z menoj!«

Pastorka zmedena ni vedela, kaj bi; pa se kužek oglasi namesto nje: »Kako bi sirota plesala! Preveč jo je sram, ubogo stvar; ti si bogata bolj kakor kralj, ona pa je revna, še beliča ne premore.«

Pošast je prečudeno zatulila in se zasukala okrog in že je vrgla pred pastorko vrečo rumenih cekinov in belih tolarjev. »Na!« je rekla, »zdaj pa brez ovinkov hodi na ples!«

Z očmi je švrknila mačico in kužka, pa je iz kota pritekel zajček, skočil čez kužka, butnil v mačico, švignil skozi duri in kužek in mačica se nista mogla premagati in sta šinila za njim. Zdaj je bila deklica v temi in brez varuha in že je čutila težke šape pošasti. Zavpila je »joj!« in »pomagajte!« — ali mačica in kužek sta se podila po vežah in stopnicah in je nista slišala, le petelinček je bil pri njej, pa se je sam tako prestrašil, da je od samega strahu zapel »kikeriki«. Pa ta je bila najbolj pametna, kar bi jih mogel ziniti, zakaj pošast je mislila, da petelin že poje dan; zabobnelo je in se pokadilo in ni je bilo več.

Zjutraj je prišel čuvaj, menil je, o deklici ne bo več sledu, pa kako se je začudil, ko jo je našel zdravo sredi njene tovarišije, lepo, da jo je komaj spoznal, in povrhu še tako bogato.

Deklica se je zahvalila za prenočišče in vsa družinica se je vzdignila, in ker se je pastorki premočno tožilo po rajnega očeta ljubem domu, so krenili zopet nazaj, odkoder jih je bila pripeljala pot.

Pa ko pridejo do domače vasi, si nihče ni upal naprej z dekletom, vsi so se bali hude mačehe, lepo so se poslovili in pastorka je šla sama domov.

Mačeha je čepela na vrtu in presajala hren. Zagledala je pastorko v bleščeči obleki, lepo kakor kraljično, pa ji je zmanjkalo sape. In ko je pastorka še vrečo postavila na tla, da so zapeli tolarji in cekini in je zasijalo zlato in srebro kakor sonce in luna na nebu, se je mačeha zavzela, da je kar sedla nazaj, in je čakala, kaj bo.

Pastorka pa je bila krotkega srca, brez srda in sovraštva, in jo je prijazno pozdravila.

Zdaj je mačeha ubrala druge strune. Odgovorila ji je sladko, kakor bi sadila rožice; objela jo je in peljala v hišo, posadila jo za mizo na svojo desno stran in še jo je silila s pogačo in pijačo.

Pastorka pa je morala praviti in razkladati, kje in kako jo je doletela takšna sreča. Mačeha in prava hči sta požirali besede, čudili sta se in hvalili, v srcu pa jima ni bilo drugega kakor žolč in zavist.

Drugo jutro se ni še storil dan, že je morala vstati prava hči, mačeha jo je oblekla v baržun in svilo, založila ji košarico z jedačo in pijačo in ji rekla: »Ljuba moja hčerka, idi zdaj še ti po svetu! Kako naj bo drugače, kakor da boš še stokrat bolj srečna od one grdobe.«

Hči je košato odšla; šumela je v svili kakor suho listje v vetru in vihala je nos, ker se ji niso klanjala drevesa ob poti in se ji niso umikali izpod nog drobni kamenčki na cesti.

Gre, kar čuje vekati; pogleda, vidi mačico v jarku. »Puh,« je rekla, »vekaj ali ne, nisem nora, da bi si mazala te svoje bele roke.«

Gre naprej, pride do kužka pod drevesom. »Puh,« je rekla, »cvili ali ne, nisem nora, da si ožulim to svojo mehko dlan.«

Pride do petelinčka v trnju. »Puh,« je rekla, kregaj se ali ne, nisem nora, da bi si trgala svojo svilnato obleko!« in je šla naprej.

Pod večer pride do zakletega gradu. Trka, kliče, čaka — od druge strani pride čuvaj.

»Kdo si in kaj želiš?« jo vpraša čuvaj.

»Kaj tebi mar!« se je zadržala. »Odkleni, kakor si odklenil naši pastorki; stori svojo službo, za drugo se ne brigaj!«

Čuvaj ni nič odgovoril in je odklenil.

Šla je v grad, najedla se je iz svoje košarice in napila, da je komaj dihala; kmalu je trdno zaspala. Opolnoči pa je prišla pošast. Zgrabila je spečo deklino in zavriskala: »Dekle, hoj, hoj! Hodi plesat z menoj!« In je plesala z njo, da so se ji odbrusile noge in za nogami se ji je odbrusil život, in ko je petelin oznanil dan, je ni bilo več kakor sama glava, ki je režala od bolečin. Pošast je glavo postavila v okno, potem je s hrumom in šumom ušla pred rumeno zarjo.

Mačeha je čakala svojo hčer, čakala in kovala račune, kam z bogastvom, ki bo prišlo k hiši. Pa je potekala prva nedelja, potekala druga, hčere od nikoder; zdaj je mačeho zaskrbelo in je šla za hčerjo. Gre, pride do gradu. Na oknu zagleda hčerino glavo. Pa je bila ponosna na svojo hčer in si je rekla: »Glej jo, kar v gradu so jo pridržali in kako se smeji! Saj sem dejala, da bo stokrat bolj srečna kakor ona grdoba.«

Vrata so bila odprta in je šla v grad. Stopila je v izbo pa je videla: od hčere ni drugega ko glava. Od groze in žalosti, od jeze in zavisti je bridko zavekala, dol je padla na trda tla, v omedlevici pustila svojo dušo.

Zdaj je bila pastorka sama na domu, spomnila se je svoje družinice in jo sklicala. In so prišli mačica in kužek in petelinček in so

kar ostali pri njej, da so ji pomagali gospodinjiti: mačica je bila hišna, kužek pastir, petelinček čuvaj.

Po mrtvo mačeho pa je prišel konjederec; vzel jo je na ramo in nesel jo je v jamo, temno in brez dna, da nikdar več nazaj ne bo prišla.

Niko Grafenauer

Ilustr. Bine Rogelj

LEV

Na robu mesta
je četrť
z zvenečim imenom
Živalski vrt.

Tja so iz Afrike
vladat poslali
strašnega leva,
kralja živali.

To so se tresli
in se ga bali:
opice, sloni,
žirafe, šakali.

A kralj ni pokazal
zanimanja zanje.
S kraljevim prezirom
je šel v stanovanje.

V njem še dandanes
prebiva sam zase.
V edinem salonu
vse dni dolgčas pase.

Na kanapeju
iz slame poseda,
grivo si češe
in v vodo se gleda.

Nadvse mu ugaja
košati odsev.
Iz kralja postaja
salonski lev.

Meta Rainer

Ilustr. Marjanca Jemec Božič

Kólo

V kólo stopimo,
se zavrtimo,
svoje mladosti
se veselimo!

Rôke si dajmo,
kolo igravimo,
smeha kupimo,
žalost prodajmo!

Preko livade
med breze mlade
kolo naj teče,
nikdar izteče!

Vse naj gre z nami,
naj se predrami
v dneve pomladne,
té nenavadne!

V kolo stopimo,
se zavrtimo,
svoje mladosti
se veselimo!

kotiček za najmlajše

Vera Poljšak
Ilustr. Magda Tavčar

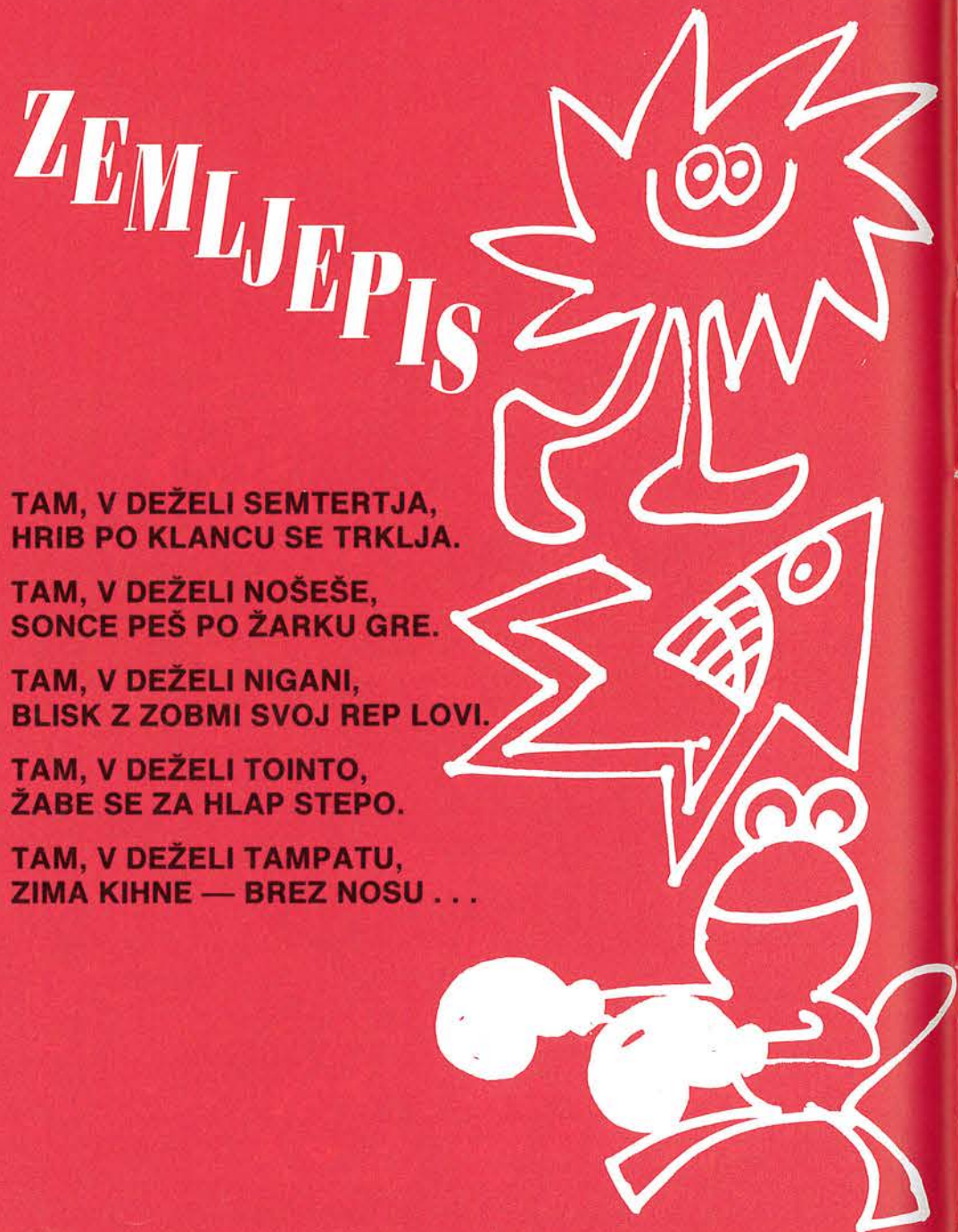

VČERAJ JE NAŠLA RDEČO
V MAMINI .VZELA JE TUDI
IN SE ZAČELA ŠMINKATI.
KO SI JE NAMAZALA JE
VPRAŠALA : „ALL SEM ZDAJ
VELIKA?“

PREPOGLJIVKA

PREPOGNI PO OZNAČENIH ČRTKASTIH ČRTAH.
KAJ BOŠ DOBIL? POTEM VSE POBARVAJ.

TAM, V DEŽELI SEMTERTJA,
HRIB PO KLANCU SE TRKLJA.

TAM, V DEŽELI NOŠEŠE,
SONCE PEŠ PO ŽARKU GRE.

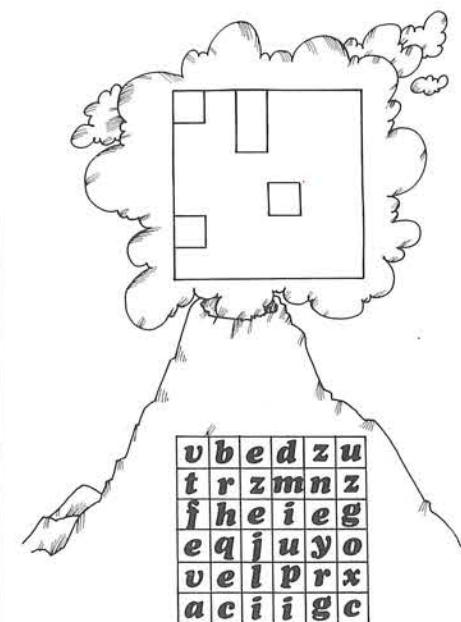
TAM, V DEŽELI NIGANI,
BLISK Z ZOBMI SVOJ REP LOVI.

TAM, V DEŽELI TOINTO,
ŽABE SE ZA HLAP STEPO.

TAM, V DEŽELI TAMPATU,
ZIMA KIHNE — BREZ NOSU . . .

Ognjenik

KATERIM ČRKAM ODGOVARJAJO PRAZNA POLJA V ZGORNJEM KVADRATU? POIŠČI JIH IN DOBIL BOŠ IME ZNANEGA OGNJENIKA.

Labirint

POMAGAJ ANDRAŽU DO KOVANEGA DENARJA, DA SI BO KUPIL SLADOLED.

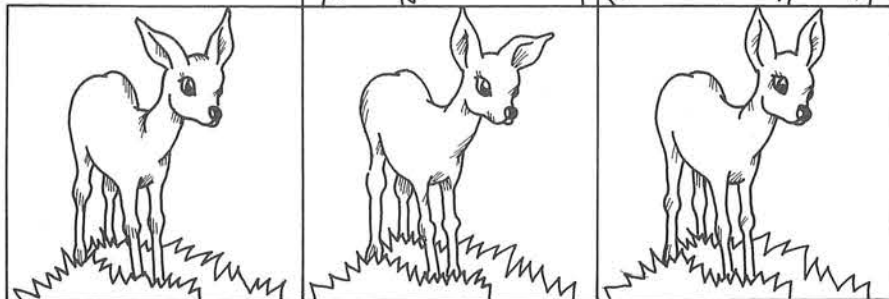
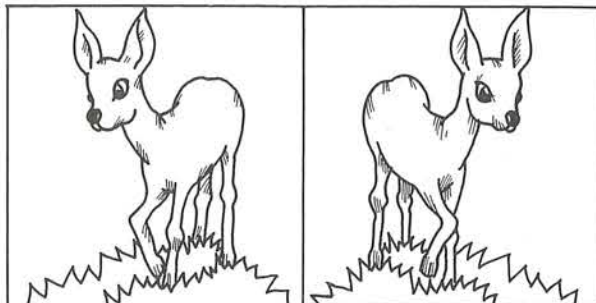
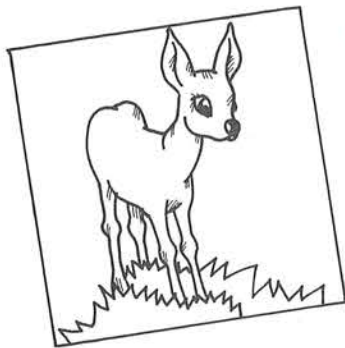

Rebus

(7, 3)

DVOJČKA

KATERI SRNJAČEK JE ENAK TISTEMU NA ZGORNJI LEVI STRANI?

Franček Rudolf

Ilustr. Marjeta Cvetko

VSAK PO SVOJE

Muca milo mijavka,
vrti se kot vrtavka.

Psiček laja,
skoz ograjo uhaja.

Konjiček rezgeta,
ko po cesti voz pelja.

Vrabc čivka,
to ni zrnje, to je mivka.

Polž na zelje
hiško odpelje.

Kameleon
žveči bonbon.

Prase, ki da nekaj nase,
ves dan meče nekaj vase.

Z gorjačo te bom

Tonček je šel z očetom v planine. Oče je sedel truden v koči za mizo in pil pivo, da bi se odžejal, tačas se je Tonček izmuznil, se pognal čez prag in stekel po hribu med skalami in borovjem.

Tonček ni bil prav nič truden.

Bil je junak, nikogar se ni bal. Levov tu tako ni bilo, bilo je premrzlo, volkov ni bilo, planine so bile previsoke zanje, srne, videl jih je, so bile plašne, beli gorski zajci pa še bolj plašni kot srne... Koga naj bi se bal?

Tekel je po pobočju, sprožil plast kamenja in že se je kamenje zvalilo s truščem po pobočju in naprej v dolino.

Sunkoma se je ustavil. Sedel je na borovo korenino, se zazrl v sive, visoke in mogočne skale na drugi strani ozke doline in zaklical:

»Hoj! Hoj!

»Hoj! Hoj! Hoj!

Napel je ušesa. Nekdo, moral je biti večji in močnejši od njega, mu je čez dolino sem veselo odzdravljajal.

Dvignil se je in vnovič zaklical:

»Kdo si?«

»Kdo si? Kdo si?«

Tonček ni mogel verjeti. Nekdo ga izzival! Naj ga izziva, ne boji se ga!

»Jaz? Fant!«

»Jaz? Fant! Jaz? Fant!«

Da, tisti z drugega brega ga je oponašal, imel ga je za norca.

»Kakšen fant!«

»Kakšen fant! Kakšen fant!«

Zasmehoval ga je, da, toda Tonček že ne bo spravil v kozji rog!

Zaklical mu je, da bi ga izzval:

»Pridi sem!«

»Pridi sem! Pridi sem!«

Tončkov glas je pretil, a glas na drugi strani še bolj. Tončka je postalo domala strah, zbral je ves pogum in zavpil:

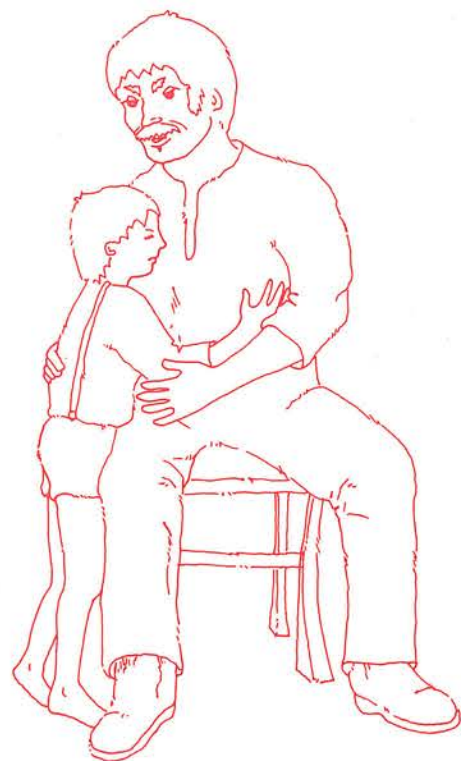
»Z gorjačo te bom! Z gorjačo! Z gorjačo!«

Vpil je, da je bilo groza, a tam z drugega brega je bobnelo še bolj grozeče. Oglašalo se je:

»Z gorjačo! Z gorjačo! Z gorjačo!«

Tonček je utihnil in prisluhnil. Glas, bil je ko glas velikana, se je ponavljal in drobil, zmeraj bolj se je drobil, ko da se je velikan na planini dvignil in ko da lomasti z velikimi koraki naravnost proti njemu, proti Tončku.

Preplašeno je pogledal onstran in zbežal, kolikor so ga nesle noge.

Znova je sprožil plaz kamenja, zabobnelo je med skalami, ko da bi se pognal velikan za njim.

Tekel je po hribu in se ustavil šele pred očetom, bil je ves zadihan. Oče je videl, kako je prestrašen in ga je vprašal:

»Zakaj si tako preplašen?«

»Za mano je tekel...«

»Kdo je tekel?«

»Grozil mi je...«

»Kdo?«

»Nekdo — z onstran doline!«

»A kaj ti je grozil?«

»Da me bo z gorjačo. Z gorjačo! Z gorjačo! — tako.«

»Aha! Kdo pa je začel?« je povprašal oče. »Ali nisi ti vpil?«

»Sem, da...«

»Kako si vpil?«

Tonček je spet na glas zavpil:

»Z gorjačo! Z gorjačo!«

Tudi zdaj se je oglasilo:

»Z gorjačo! Z gorjačo!«

Oče se je zasmejal.

»Tak, junak, to je bil vendar odmev!«

2. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Šele po letu 1717, ko je dobil
Trst prosto luko in se je zato začel razvi-
jati pomorski promet, se je pokazala po-
treba po večjih ladjah. Tedaj je Vzhodna
družba dala pobudo za zgraditev večje
ladjedelnice na zasutem delu solin. Ris-
ba: novi obrat zunaj mestnega obzidja.

1. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — V 17. in 18. stoletju so na Jad-
ranu gospodarile beneške vojne in trgo-
vske jadrnice. Tedanji mali Trst je premo-
gel le skromno ladjedelnico, ki je izdelo-
vala ribiške čolne in manjše jadrnice za
prevoz romarjev. Na sliki: jadrnica z na-
petimi jadri.

4. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Z izumom parnega stroja v prvi
polovici 19. stoletja so postopoma opu-
ščali izdelavo lesenih jadrnic in prehajali
na gradnjo železnih parnikov. Zaradi no-
vih potreb je dal inženir Tonello leta
1839 zgraditi na obali, nedaleč od Ščed-
ne, ladjedelnico Sv. Marka. Na sliki: del-
ni pogled na ladjedelnico Sv. Marka iz
leta 1839.

3. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Po začetnih uspehih je Vzhod-
na družba zašla v težave in je morala
zapreti ladjedelnico. Po dolgem premoru
je podjetnik Panfilli leta 1779 doprinesel
nov zagon v ladjedelništvu s postavitvijo
sodobne ladjedelnice. Dela je vodil inže-
nir Gaspare Tonello. Obsegala je osem
splavišč za večje jadrnice in štiri za
manjše ladje. Na sliki: inženir Tonello.

6. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Arzenal so opremili z velikimi
splavišči, z bazeni in suhimi doki. Z
uvvedbo ladijskega vijaka so splavljali
vedno večje parnike, katerih nosilnost je
segala v desetisoče ton. Na sliki: spla-
višče v Lloydovem arzenalu.

5. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — V drugi polovici 19. stoletja je
bila potreba po novem ladjevju tolikšna,
da je Lloydova družba sklenila postaviti
v bližini ladjedelnice Sv. Marka še arze-
nal. Na sliki: začetek gradnje Lloydovega
arzenala.

8. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Po prvi svetovni vojni je ladje-
delnica Sv. Marka še gradila mogočne
ladje. Arzenal pa se je preusmeril v po-
pravlila in vzdrževanje ladij. Takrat je
svojo dejavnost razvila tudi ladjedelnica
v Tržiču. Na sliki: Prekoceanska potniš-
ka ladja »Saturnia«, ki so jo splavili leta
1927.

7. TRŽAŠKE LADJEDELNICE V PRETEK-
LOSTI — Tudi ladjedelnica Sv. Marka se
je večala in posodabljala. Ob gredjih na
splaviščih je kar mrgolelo delavcev. Na-
ročil je bilo na pretek do izbruha prve
svetovne vojne. S splavišč obratov Sv.
Marka in arzenala je zaplulo na prostra-
no morje na stotine tovornih, potniških in
vojnih ladij. Na sliki: obrat Sv. Marka leta
1860.

Janez Bitenc

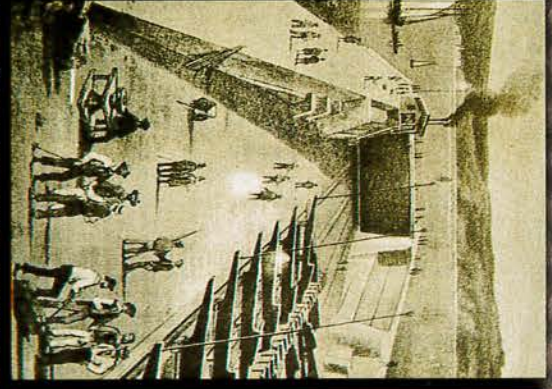
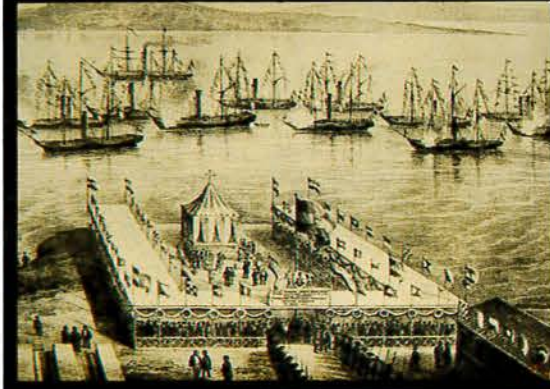
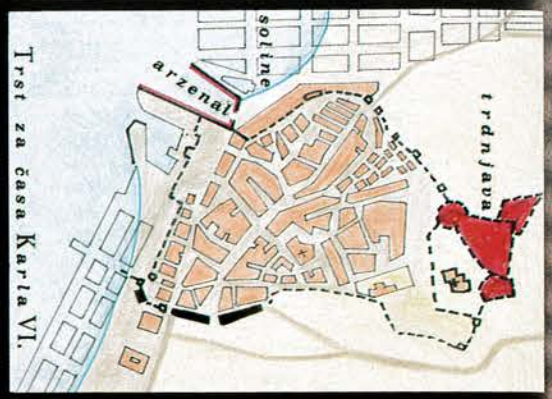
RDEČ BALONČEK

Rdeč balonček, rdeč balonček je do_bil naš Rok,
Ptički z drevja so zle_te_li, ustrašil se je Rok,

ga o_bjel je, k se_bi sti_snil, po_či_lo je - pok!
k ma_mi_ci je brž pri_te_kel in je pla_nil v jok.

2. RAZSTAVA GOB V GORICI — Citronasta mušnica (*Amanita citrina*) ima rumenkast klobuk in valjast belorumenkast bet. Vonj spominja na repo, okus pa je nekoliko oster. Raste posebno pod brezami, bukvami in hrasti. V ozadju vidimo še vsem znano, strupeno rdečo mušnico.

4. RAZSTAVA GOB V GORICI — Orjaški dežnik (*Lepiota procera*). Izvrstna goba. Ko je zrela, so uporabni le klobuki, okus spominja na orehe. Klobuk je belkast z rjavkastimi krpami, bet vitek, bel z rjavkastimi progami. Raste od pozne pomladi na travnikih in v gozdovih.

6. RAZSTAVA GOB V GORICI — Poleg jesenskega gobana spada v rod *Boletus* tudi mnogo drugih užitnih in neužitnih gob, ki pa niso desegle istega slovesa.

8. RAZSTAVA GOB V GORICI — Veliko število gob rase na drevesnih deblih. Večina je neužitnih, nekatere so užitne samo ko so mlade. Med drugimi vidimo na sliki tudi obrobjeno kresnilko in hras-tov plutač.

1. RAZSTAVA GOB V GORICI — Vsako jesen priredijo v Gorici razstavo gob. Na zelenjadnem trgu so nekaj dni na vpogled vse vrste gob, ki so jih za to priliko nabrali goriški gobarji. Zvrstijo se tako pred nami lepi primerki, od odličnega jurčka do smrtno nevarne rdeče mušnice.

3. RAZSTAVA GOB V GORICI — Veliko število gob spada tudi v rodova golobice (*Russulae*) in mlečnic (*Lactarius*). Pri nabiranju moramo zelo pazljivi, kajti nekatere so užitne, druge pa ne.

5. RAZSTAVA GOB V GORICI — Jesenski goban, smrekovec, jurček (*Boletus edulis*). Popolnoma upravičeno ga imamo za prvaka med užitnimi gobami. Klobuk je poloblast, rdečkasto ali sivkasto rjav, bet pa belkast ali svetlo rjav. Vonj in okus sta prijetna.

7. RAZSTAVA GOB V GORICI — Hruškasta prašnica (*Lycoperdon piriforme*) — belkasta, rumeno rjavkasta goba, visoka od 3 do 7 cm. Meso je belo ali sivorjavo. Raste v šopih na preperevajočem lesu. Ko je mlada, je užitna.

Kako sta Piki in Poki pisala šolsko nalogo

Piki in Poki sta šla prvič v šolo. Oh, da, Piki in Poki sta dva zajčka in kot vsi zajčki sta hodila v osnovno šolo »Pri zelenem drevesu«. Ni bila to edina šola v gozdu, pač pa najbližja njunemu domu. Mama zajklja jima je kupila peresnika. Prodajalka sova je zatrjevala, da je najboljši peresnik iz peresa divjega čuka in zato jima je mama zajklja kupila tak peresnik, in črnilo jima je tudi kupila. Seveda je Poki že prvi dan polil vse črnilo po svoji torbi, a ni bilo nič tako strahovitega, torba je bila sešita iz kostanjevih listov, ki jih črnilo sploh ne umaže.

»Ali ni čudovito?« je mama zajklja vprašala očka zajčka za mnenje in mu pokazala torbi, ko pa je povedala, koliko je zanju plačala, je očka zajček rekel:

»To sploh ni čudovito!«

No, ja, Piki in Poki sta imela tudi vsak svoj zvezek, tega jima je kupil očka v veleblagovnici čisto na robu gozda, kako se ji že pravi, aha veleblagovnica »Zvitorepka«. Njena lastnica je namreč zelo bogata vererička, ki je odšla v Ameriko, tam nekaj časa delala in si prislužila obilo denarja.

No pa to nas sploh ne zanima. Piki in Poki sta šla torej v šolo kot vsak dan. Toda zanju ni bil navaden dan, bil je poseben dan, pisali so namreč šolsko nalogo. Bila je to prva šolska naloga v njunem življenju. Poki se je tresel, da je kmalu spet polil vse črnilo, Piki je izjavil, da se ne boji, toda uhlji so se mu tresli. Že od daleč se je videlo, kako se mu uhlji tresejo.

Sedeli so vsak na svojem mestu. Učiteljica Lisička je že razdelila liste, zapovedala popolno tišino in napisala na tablo: **NAJBOLJ ČUDNA ŽIVAL**, spodaj pa pripisala: prosti spis.

Piki se je nekaj časa praskal za levim uhljem, nato se je nekaj časa praskal za desnim uhljem, končno se je odločil, da prepiše na list naslov. To je že bilo nekaj, vsaj ne bo oddal popolnoma belega lista. Nato je pričel misliti, le katera naj bi bila najbolj čudna žival? Kača? Ne, saj jih je videl že toliko, nekam dolge so in to je tudi vse. Konj? Nekoč je videl konja, takrat je bilo, ko sta se s Pokijem igrala na skrivanje in je on našel svoje skrivališče čisto na koncu gozda, od tam je videl v daljavi konja, toda prav nič

se mu ni zdel čuden. Že res, da je bil velik in imel košat rep kot kako drevo, imel je tudi majhna ušesa, toda vsi res ne morejo imeti dolgih uhljev. Kakšno žival je še videl? Kravo? Oh ne, res je smešna žival, toda odkar se je spoprijateljil s kravo Cilko, so se mu vse krave zdele čisto v redu živali, nekoliko prismuknjene že res, toda nič več.

Že petnajst minut je mislil na vse mogoče živali, ko mu je prišlo na um, da je poleti videl zelo zelo čudno žival. Takoj se je lotil pisanja; pero mu je kar samo drselo po papirju in kot bi trenil, je že bil spis napisan. Glasil se je pa takole:

NAJBOLJ ČUDNA ŽIVAL (Prosti spis)

Najbolj čudna žival je lovec. Svojega prvega lovca sem videl poleti. Sprehajal sem se z bratom Pokijem po našem parku, ko sva naenkrat zagledala zelo čudno prikazen. Bil je lovec. Spo-

znal sem ga, ker mi je očka vedno pripovedoval pravljico o neumnem lovcu. Res je neumen. In tudi čuden. No, bil je visoke postave, hodil je počasi, ker je hodil samo z dvema nogama, ostali dve prednji nogi, ki se pri lovcih imenujeta roki, je imel tesno pri životu in z njima tiščal puško. Bila je zelo težka, ker sem videl, da jo je komaj vlačil. Oblečen je bil v zelo čudno obleko, celo klobuk je imel na glavi, čeprav ni deževalo. Hodil je počasi in oprezno. Od časa do časa je ustrelil v zrak. Verjetno je mislil ustreliti kakega ptiča, kot če bi ptički v gozdu ne imeli drugega dela, kot da bi na vejah čakali na lovce. Ko se je naveličal streljati v zrak, je pričel streljati v grmovje. Verjetno je mislil, da bo ustrelil kako žival, on sploh ni vedel, da so vse živali zlezle na kup za njegovim hrbtom, ga opazovale in se mu smejale. Veverička, ki je stala prav zraven mene, je rekla, da je največja zabava gledati lovce, kadar streljajo. Vprašal sem jo, če mogoče to le ni prenevarno, a mi je odgovorila,

da ne, ker lovci prihajajo na lov vedno s psom, ki teče pred njimi, da obvesti vse živali o lovčevem prihodu, tako da se vse spravijo na varno in opazujejo predstavo. Res sem videl tudi psa, ki je nekaj govoril s podlasico, jo pozdravil, ji pomahal in odšel z lovцем dalje. Takrat sem prvič videl lovca. On je najbolj čudna žival.

Ves vesel je Piki odložil peresnik in že hotel oddati list, ko je videl, da Piki sploh ničesar ni napisal in da se mu v očeh lesketajo solze. Ves v skrbeh ga je vprašujoče pogledal. Piki mu je žalostno šepnil, da si ne more zamisliti nobene čudne živali. Pričel si je že vleči na dan robec z belimi in rdečimi pikami, da bi si obrisal solze, ki so mu medtem že pričele kapati iz žalostnih oči in si useknil nos tako na glas, da se je zajček pred njim ves prestrašen ozrl. Piki mu je šepnil, da je napisal spis o lovcu. Nato je vstal, oddal list učiteljici, vzela malico in jo šel jest na dvorišče.

Piki, ki je vedel, da ima še malo časa na razpolago, je minuto pomislil, nato hitro zgrabil za peresnik in napisal sledeči spis:

NAJBOLJ ČUDNA ŽIVAL (Prosti spis)

Mislil, da je najbolj čudna žival lovec. Moj bratec Piki ga je videl poleti, jaz pa ne, ker sem se ga tako ustrašil, da sem se obrnil proč in mižal, dokler ni odšel.

Že je v mislih pohvalil samega sebe, ko je učiteljica Lisička pričela pobirati liste. Oddal ga je,

vzel malico in šel delat družbo Pikiju na dvorišče. Ko ga je Piki vprašal, kako je šlo, mu je odgovoril, da je šlo dobro.

Naslednjega dne je učiteljica prinesla popravljene šolske naloge. Zelo je pohvalila Pikija, njegovo nalogo je celo prebrala v razredu in ga postavila vsem za zgled. Piki je nestrpnost pričakoval, kdaj bo prišel na vrsto. Končno se je učiteljica Lisička spomnila tudi njega. Toda ni ga pohvalila, vprašala ga je le, če je mogoče še enkrat polil vse črnilo po poti, da mu ga je ostalo samo za tri vrstice. Zabičala mu je, da je treba v življenju vse opazovati in ne mižati, skratka, prav nič ni bila zadovoljna z njegovo nalogo.

Piki se je vračal ves vesel domov, Piki pa, ki se mu je spet povrnila vsa vera v svoje ostroumnost, se je vračal domov prepričan, da obstajata dve čudni živali. Katera je bolj čudna, ali lovec ali učiteljica, ni vedel, toda prepričan je bil, da njegova učiteljica razume še manj kot tisti lovec, o katerem je pisal Piki.

NARISANA BARKA

Marko
je narisal barko
in pod njo gladino,
pa še globočino
morja.

Sredi dobrega leta
so na povelje
bela jadra razpeta,
zastava frfota
in barka se že pelje
okoli sveta.

Sicer so tam spodaj pošasti:
morske krave in teleta,
morski sloni in mroži,
v bodičasti koži
ribe,
morski somi in krokodili,
prežeči,
režeči se
kakor mandrili
in zraven srditi
kiti.

Ah! Za to se ne meni posadka:
pot ji je sladka.

Hura! Mornarji kričijo
in roke kvišku držijo
pod narisano zastavico žarečo
rdečo.

Nič ne bodo se bali,
se bodo peljali
v širni svet, kjer je Zemlja bela in modra in pisana
in mavrica razcvetela, z vsemi barvnimi svinčniki narisana.

Vitez z žalostnim obrazom

teškem turnirju in na konju s sulico v rokah, je zdirjal za prijateljem in kričal:

»Te že ujamem, ti že pokazem, ti vitez z golobjim srcem!«

Pešci so se jima umikali. Neki starček, ki bi ga kmalu podrla, pa se je celo zaustavil in zavzdihnil:

»Oh, ti otroci! Nič viteškega ni v njih!«

Janez pa se ni pridružil njeni igri. Mirno je nadaljeval pot. Tedaj pa je daleč na drugem koncu ulice zaslišal obupen krik. Pospešil je korak, da bi videl, kaj se dogaja. Ko je prišel že čisto blizu, je na tleh zagledal Marka, kako se zvija v bolečinah. Poleg

Dež je prenehal padati, le sem in tja se je še kakšna kapljica spozabila in zdrsnila po dežnikih. Večina mimoidočih pa jih je že zaprla in ulica je nenadoma postala svetlejša. Tudi Marko, Janez in Peter so zaprli svoje dežnike. Nenadoma so se jim zadeli odveč in niso vedeli, kaj naj bi počeli z njimi:

Tedaj pa je Marko s svojim živopisnim dežnikom sunil pod rebra Petra:

»Vidiš, kakšna sulica, prava viteška sulica!«

Peter je stekel za njim in se v divjem slalomu prebijal med ljudmi. Kot bi bil na pravem vi-

njega pa je ležala njegova sulica — zlomljen dežnik.

»Spodrsnilo mu je,« je ves bled pričel jecljati Peter. »Kot, kot klada je štrbunknil po tleh. Verjetno... verjetno si je izpahnil nogo...«

Bilo pa je še huje. Marka ni bilo tri tedne v šolo. Ko sta ga Janez in Peter obiskala, sta na

njegovi nogi zagledala debelo mavčno oblogo.

»No, kako je, ti vitez z žalostnim obrazom!?« ga je pobaral Janez in se mu prijateljsko nasmehnil. »Te zelo boli?«

Marko pa mu ni odgovoril. Zardel je in se zazrl v strop. Tudi Peter je bil tiho.

Miroslav Košuta

Ilustr. Borut Pečar

KOZA Z BRADO IN BREZ NJE

IMELI SMO KOZO
ROZO,
ROZA JE IMELA BRADO
IN ČUDNO NAVADO:
POZIMI JE DAJALA MLEKO,
POLETI LIMONADO.

IMELI SMO NEKO
MEKO,
MEKA JE BILA BREZ BRADE
IN TISTE ČUDNE NAVADE:
POZIMI NI DAJALA MLEKA
NE POLETI LIMONADE.

ZAKAJ?

MLEKO JE DAJALA POLETI,
POZIMI SMO MOLZLI ČAJ!

Vojan Tihomir Arhar

Ilustr. Marjeta Cvetko

SREČNA DRUŽINA

Oče
atuje,
mama
mamuje,
jaz
sinujem,
bratujem,
sestra
hčeruje,
sestruje.

In to:
atovanje,
mamovanje,
sinovanje,
bratovanje,
hčerovanje,
sestrovanje,
pri nas,
verjemite,
čudovito
se sklada,
recimo
kot palačinke
na pladnju
in marmelada,
kajti
mi
vsi,
stari in mladi,
imamo
med sabo
neskončno
se radi.

Ni čudno,
da
naša soseda
debela Martina
pogostokrat
vzdihne:
»Vi ste pa
res,
res
srečna družina!

Lojze Abram

CALGARY, MESTO ZIMSKIH IGER

V Calgaryju, manjšem mestecu države Alberta v Kanadi, ki je v zadnjem dvajsetletju obogatelo po odkritju bogatih ležišč surovega petroleja, je vse pripravljeno za 15. zimске olimpijske igre.

Olimpijski pripravljalni odbor ni štedil z denarjem in je v zadnjih dveh letih v okolici mesta dal zgraditi velika športna središča za zimске igre. Postavili so nov stadio, nove skakalnice in uredili sankarske in smučarske proge. Pri tem se prireditelji in graditelji niso preveč ozirali na okolje in spoštovanje bujne, ponekod še nedotaknjene narave. Na gori Allen, ki jo sedaj prepredajo smučarske proge, so izsekali velike površine gozdov in s tem povzročili ostre proteste zaščitnikov naravnih lepote in predvsem še preostalih pripadnikov indijanskih plemen, ki smatrajo te velike gozdne površine za svoja naravna domovanja in lovišča.

A kaj narava, kaj lovišča, kaj protesti Indijancev. Glavno je pripraviti vse potrebno za veliko športno prireditev, za 15. zimске olimpijske igre, ki za že itak bogate meščane Calgaryja predstavljajo veliko kupčijo. Prireditelji namreč računajo, da bodo z zimsko olimpijsko prireditvijo imeli najmanj 60 milijard lir čistega dobička.

Zimске olimpijske igre so seveda velik športni dogodek. Do konca februarja bo pozornost vsega sveta osredotočena na to kanadsko mesto Calgary in na nastope sankarjev, drsalcev, hokejistov, tekačev in predvsem smučarjev, med katerimi nastopajo tudi nam zelo znana imena: Svetova,

Križaj, Čižman, Tomba, Pramotton, Maier in mnogi, mnogi drugi, od katerih si nadejamo prodorne olimpijske uspehe. Nedvomno se bomo njihovih dosežkov veselili. Manj veselo pa je dejstvo, da na takih velikih prireditvah ni več pristnega športnega duha, ampak je vse podvrženo dobičkonosnim in za naravo kvarnim dejavnostim.

Mount Allen pri Calgaryju, ki ga sedaj prepredajo same smučarske proge.

Marij Čuk

Pravljična dežela in življenjska stvarnost

Niko Grafenauer je priljubljen slovenski mladinski pesnik (poleg tega, da piše verze tudi za odrasle). Znan je po njegovih pesmicah o Pedenjpedu, ki jih lahko mirne duše primerjamo Župančičevim o Cicibanu. Znan je njegov humor v pesmicah o Cvilimožu, pa še marsikaj takega je napisal, kar veseli mlajše in tudi starejše bralce. Tokrat pa Grafenauer ni napisal pesniške knjige. Otrokom predstavlja zgodbe v prozi, ki pa tudi imajo vse vrednosti njegovih poezij. Nova Grafenauerjeva knjiga se imenuje **MAJHNICA**. Majhnica je seveda majhna deklica, ki se kar odpelje s tramvajem, nikoli je ni strah, neprenehoma se igra z domišljijskimi rečmi in deželami, v katere pride. Tako sreča tudi svojevrstno družčino, s katero potuje po deželi Paraloniji in prispe v glavno mesto Paralon. Potuje po zraku, pa ne z letalom, temveč s krožnikom, ki pa ni leteči krožnik, saj je podoben letalu z dvema reaktivnima belcema, ki pa nista kornja, ampak sta reaktivna pupinova lonca. Skratka, to je stroj domišljije. Majhnica pa prispe tudi v Paradonijo, ki je obrnjen svet tik pred spanjem. Je tak svet, kot se nam pokaže po dolgem popotovanju, ko zatismo očmi in kar zabrbotajo v nas prikazni, obrazi, glasovi... To je dežela klobukov in kap, ki se sprehajajo brez glav in postav, učiteljic in najrazličnejših reči. Skratka, **MAJHNICA** je knjiga, ki bo vsem veliko pomenila, predvsem seveda osnovnošolcem, ki bodo lahko uživali tudi ob ilustracijah — pravih umetninah — **Marije Lucije Stupica**.

In sedaj se preselimo malce na tuje, na Češko. Tam domuje pisateljica **Eliška Horelova**, ki je napisala kar precej romanov za mladino. Eden izmed teh je te dni izšel v slovenskem prevodu in je naslovljen **IVANINA ODLOČITEV**. Gre za dekliški roman, ki pripoveduje o dozorevanju Ivane, sicer odlične učenke, ki sodi med najbolj aktivne dijakinje. Kljub temu pa doživi »življenjski poraz«. Kako ji v njenih življenjskih dogodivščinah

stojijo ob strani okolica, družina, njen fant, pa bo bralec zvedel sam, ko se bo lotil zanimivega in kakovostnega branja.

NAJLEPŠE DOŽIVETJE MED POČITNICAMI

Moje najlepše doživetje je bilo na smučanju. Doslej nisem znala dobro smučati, čeprav sem si tega zelo želela. Ko pa sem se spustila navzdol po progji, mi je srce kar zavriskalo, ker sem prismočala v dolino, ne da bi padla.

Najprej sem se učila z učiteljem. Ko je bilo lekcije konec, pa sem smučala zelo lepo. Na tisti trenutek sem nestrpno čakala, ker sem prvokrat znala smučati kakor drugi. Od tedaj dalje so bile zame vse proge lahke, razen najbolj strmih. Bila sem zelo vesela in zadovoljna sama s seboj, ker tokrat sem se res zelo potrudila.

Nataša Černic
5. r. OŠ VRH

Najlepše doživetje zame je bilo odpiranje zavojčkov z darili. Ko smo se vrnili od polnočnice, sem pod drevesčkom poiskal vse pakete, na katerih je bilo moje ime. Dobil sem mnogo reči. Najprej sem odprl mamino in očetovo darilo. Joj, kako sem bil srečen! Dobil sem, kar sem si najbolj želel: namizni nogomet in lepo, črno trenirko. Od botra sem dobil velik, rdeč in pisan avto »turbo panter« z daljinskim upravljanjem, ki teče zelo hitro. S to igračo sem se zabaval več kot eno uro. Dobil se še eno trenirko, zeleno in sivo in 190.000 lir. Vseh daril sem bil zelo vesel.

Federico Pellegrin
4. r. OŠ VRH

Moje najlepše doživetje med počitnicami je bilo tedaj, ko sem z očetom, sestro in bratrancem šla v Humin, kjer smo si ogledali velike jaslice. Videla sem Jožefa, Marijo in Jezuščka, ki so bili stesani iz lesa. Jaslice so bile tako velike, da smo vsi skupaj stali v njih. Na tem velikem prostoru so bili pastirci postavljeni tu in tam. V ozadju sem videla velik egiptovski grad, v katerem je sedel kralj David, blizu njega pa je bil Mojzes. Za hlevčkom so bile žive koze. Na-

redili so tudi umetni potoček, v katerem je tekla voda v majhnih slapovih. Poleg gradu so stale majhne hišice s stopnicami in majhnimi okni. Izgledala so kot prave hišice. Vsa srečna sem se vrnila domov.

Elena Muzenec
4. r. OŠ VRH

Po božičnih praznikih sem nestrpno čakal zadnji dan leta. Bilo je v četrtek, ko sem se zbudil že zelo zgodaj. Dan je bil meglen, mi pa smo se odpravljali v lovsko kočjo na Kozini. Zaradi megle smo vozili počasi. Tam so nas že čakali lovci z družinami. Pripravili so nam obilno večerjo. Ko je bila polnoč, so lovci trikrat ustrelili v zrak, mi pa smo metali petarde in rakete. V koči so odpirali steklenice penečega vina in plesali. Rajanje je trajalo pozno v noč. Tudi jaz sem ostal pokonci do petih zjutraj. Potem sem šel spat.

Zjutraj sem vstal in se z lovci odpravil na lov. Lovec je ustrelil divjega prašiča. Pripeljali smo ga v lovsko kočjo in ga oddali lovskemu čuvaju. Pozno v noč smo se vrnili domov.

Dejan Černic
4. r. OŠ VRH

Letos sem preživel lep božič. Šel sem na smučanje in sem se zelo zabaval. Najlepši dogodek sem doživel neko jutro, ko so oče, stric in še dva druga prijatelja odločili, da se bomo smučali po strmi, »črni« progji. Črna progja je najtežja. Bal sem se in tresle so se mi noge.

Šli smo. Prvi del je bil lahek, a potem... Končno smo prismočali v dolino. Smuka mi je bila všeč. Ves strah je izginil. Ponosen sem bil na samega sebe. Po isti progji smo se takrat spustili trikrat, ko pa so začeli tja prihajati še drugi smučarji, smo odšli.

Andrej Nanut
5. r. OŠ VRH

Božič je najlepši praznik in vsakdo ga z veseljem pričakuje. Tako je bilo tudi pri nas doma. Najbolj smo se ga veselili mi otroci, ki nestrpno pričakujemo darila. Še dolgo se bom spominjal predbožičnega večera. Tistega dne sva s sestro ves dan pomagala mami. Na tiho pa sem ves čas mislila, kako bo zvečer.

Zvečerilo se je in stanovanje je bilo vse v najlepšem redu. V kuhinjskem kotu je bila postavljena novoletna jelka, pred njo pa jaslice. Vse je bilo praznično. Mama nam je zaukazala, naj se praznično oblečemo, ker da bomo šli k babici, kjer bomo počakali polnoč.

Moje najlepše doživetje je bilo, ko sem odprla vrata babičinega stanovanja. Pod

drevesom je bilo polno daril in radovedno sem gledala, kje piše moje ime. Končno sem dobila lep paket s svojim imenom. Že smo bili otroci vsi na kupu in odpirali vsak svoj zavoj z darili. Veseli smo bili in tudi babica je bila vesela, ko nas je gledala. Od veselja ji je po licu polzela solza.

Ksenija Devetak
5. r. OŠ VRH

Med počitnicami sem mnogo lepega doživela. Najlepše je bilo, ko sem odpirala darila, ki sem jih dobila pod drevescem.

V četrtek sem bila zelo radovedna, kaj bom letos dobila za božič. Ko sem se z družino vrnila od polnočnice, smo vsi dobili darila, ki so bila pod drevesčkom. Od nestrpnosti mi je srce močno bilo. Ko sem odprla prvi paket, sem kar poskočila od veselja. Dabila sem tisto, kar sem si najbolj želela: lepo, rdeče in črno krilo ter živordečo srajco. Dabila sem še mnogo drugih daril: belo majico, knjigo, denarnico, trenirko, nogavice in denar. Vsa darila so mi bila všeč.

Serena Pellegrin
5. r. OŠ VRH

ZABAVA Z DVIGALI

Ko sem šla obiskat dedka v bolnico, so brata in mene zelo zamikala dvigala. Mitja, Andrej in jaz smo stalno bili pri njih. To je bilo zabavno. Andrej je neprenehoma pritiskal na gumbe. Kadar so se dvigala odpirala, so se prikazali vedno isti ljudje. Prosil sem ga, naj neha, a ni pomagalo. Kar naprej je potiskal gumbe. Ljudje, ki so bili v dvigalih, so se spet znašli v našem nadstropju. Gledali so nas s strogim pogledom. Bala sem se, da nam bodo kričali.

Potem smo stopili v prazno dvigalo in prišli smo v klet. Vsa živčna sem šla navzgor po stopnicah. Oh, kako so nas bolele noge! A vseeno je Andrej zopet začel pritiskati na gumbe. Potem sem se naveličala dvigal in sem šla na balkon, kjer sem se odpočila.

Martina Černic
5. r. OŠ VRH

KAM BI ŠLA

Kam bi šla, če bi bila dobre volje? Morda na polje? Ne, raje v Bazovico, najbolje v Gorico! Lahko pa v Lipico, tam bi naredila sliko. Bi šla raje v Trst, ali na Kras, kjer je rdeča prst. V Afriko! Tam kraljuje lev, a od strahu, bi obraz imela bel! Amerika!

Tam živi sestrična Erika. kaj pa Avstralija? Dežela, ki je brez kralja? Še najbolje je doma ostati in se na domačem dvorišču igrati.

Jana Pečar
4. r. OŠ »F. Milčinski«
KATINARA

OBVEZNOSTI

Današnji dan je poln obveznosti. V šoli imamo angleščino, popoldne pa gremo k baletu. Tudi ob ponedeljkih imam polno obveznosti, le da imam v šoli likovni tečaj. Po končanem pouku sem šla domov h Karen, od tam pa na balet do šestih in pol. Vrnila sem se domov in po večerji poslušala pravljico. Preden sem šla spat, sem voščila lahko noč mami in očku. Očka mi je odgovoril slovensko. Tako se tudi on uči nekaj slovenščine in vsi smo zato veseli. Potem sem voščila lahko noč še Sari in legla spat.

Ester Brezovec
2. r. OŠ PROSEK

SNEGA NI

Močno sem upal, da bo znežilo. Veliko pa je bilo moje razočaranje zjutraj, ko sem ugotovil, da je mraz, da piha močna burja, snega pa ni. Ko sem šel v šolo, sem se toplo oblekel, da se ne bi prehladil. Po končanem pouku pa me je prišel iskat očka. Hitel sem v avto, da me ne bi burja odnesla. Doma je bilo že pripravljeno kosilo. Potem pa sem se igral z igračkami, ki mi jih je prinesel Miklavž.

Edvin Bukavec
2. r. OŠ PROSEK

BOLNA SESTRA

Sestra je bolna in zjutraj me je mama naglo peljala v šolo. Domov pa sem se vračala z Luko. Komaj sem prišla domov, je prišla tudi teta Marija, da obiše bolno sestro. Sestra skoraj nima več glasa, ker je hripava. Brat je zato šel poklicat zdravnico, naj pride čimprej k nam. Upam, da bo zdravnica pomagala sestri. Sedaj ima sestra dva zobka, zrasla sta ji prejšnji mesec.

Lara Bukavec
2. r. OŠ PROSEK

NA IZLETU

Dopoldne smo šli učenci iz našega razreda na kratek izlet. Šli so na Vejno in se tam povzpeli na razgledni stolp. Bil je lep razgled. Prejšnji teden smo šli na predstavo mladinske igre »Ole Luk«.

Ko sem se vrnila domov, sem začela pisati nalogo. Mama pa je čistila ribe. Samo

DOKOLENKO RES NI KRIV

Dokolenko res ni kriv,
da je zrezal očku knjigo,
prav gotovo jih dobil
danes je za prazno figo.

Dokolenko res ni kriv,
da se šipa je razbila,
ko se z muco je lovil,
se nesreča je zgodila.

Dokolenko res ni kriv
za polito stanovanje,
po krivici ga nabil
očka je za to dejanje.

Škarje krive so in žoga,
vodna pipa in parket,
Dokolenko pa uboga
in skrbi za hišni red.

tri vrstice moram še napisati in potem bom končala. Potem bom šla k babici Mileni. Tam je tudi babica Gizela.

Lara Verginella
2. r. OŠ PROSEK

IGRA S KOCKAMI

Pihala je močna burja in toplomer je kazal tri stopinje pod ničlo. Ko sem hodil v šolo, sem moral držati roke v žepu, ker je zeblo. Ko sem se vrnil domov, sem sedel k peči in začel pisati slovensko nalogo. Kmalu sem končal in se začel igrati z lego kockami. Gradil sem razne zgradbice in ko sem se naveličal, sem vse podrl. Lego kocke sem potem spravil. Po igri sem napisal še računsko nalogo.

Marko Puntar
2. r. OŠ PROSEK

BOLNI SOŠOLCI

V šolo me je spremljala prababica Marija. Pred šolo sem se poslovil od prababice in stekel v vežo. Tam sem med drugimi sošolci zagledal Karen. Ozdravela je. Tedaj je prišla učiteljica, zato smo hitro stekli

in v razred. Med nami pa ni bilo obeh Lar in Edvina. Vsi trije ležijo bolni doma. Imajo gripo.

Matija Umek
2. r. OŠ PROSEK

EKSKURZIJA

Vsi učenci smo šli zjutraj na sprehod na Vejno. Tak kratak izlet vseh učencev imenujemo ekskurzija. Pravzaprav smo zelo hiteli, tekali in skakali, da smo obenem te lovadili. S seboj smo vzeli tudi malico.

Šli smo peš in prišli do razglednega stolpa, ki stoji na višini tristo dvaintrideset metrov nad morjem. S stolpa smo uživali lep razgled. Videli smo Kontovel, Prosek, Trst, Jadransko morje, Miramarski grad, Opčine, Tržič in Gradež. Med potjo nam je učiteljica pokazala in razlagala imena dreves in grmičevja. Pogovarjali smo se tudi, kako se narava pripravlja na zimski počitek. Pobrala sem nekaj listov. Te liste sem pri pouku likovne vzgoje nalepila na list. Na ekskurziji smo preživeli lep dan.

Ivana Sossa
2. r. OŠ PROSEK

V BAZENU

Mama je mene in Veroniko peljala v bazen v Lipico. Šli smo ob štirih, ker so tečaj prenesli za eno uro. Veronika je v prvi skupini, jaz pa v zadnji. Ta je največja skupina. Učitelj nas je učil plavati v žabjem slogu. Morali smo preplavati ves bazen. Potem smo se učili tudi skakati na glavo in plavati pod vodo. Učitelj je vrgel pepelnik v vodo in mi smo ga morali prinesiti iz vode. Tudi Veronika se je učila skakati v vodo.

Ivana Sossa
2. r. OŠ PROSEK

V SEŽANI

Z očkom sem šel v Sežano. Na mejnem prehodu nisva dosti čakala, ker ni bilo dosti prometa. V Sežani sva se najprej peljala na bencinsko črpalko, kjer je očka napolnil rezervoar, ker je bil skoraj prazen. Potem sva šla v samopostrežno trgovino. Vzela sva voziček in začela krožiti ob razstavnih policah, s katerih sva jemala stvari, ki nama jih je naročila mama. Ko sva vzela vse, kar nama je bilo naročeno, sva odpeljala voziček k blagajni in plačala. Po vsem tem sva se odpeljala na železniško postajo počakat mamo, ki se je z vlakom vozila iz Ljubljane. Čakala sva približno deset minut. Mama je prišla in potem smo se vsi skupaj odpeljali domov.

Marko Puntar
2. r. OŠ PROSEK

PALAČINKE

Dolgo časa nisem jedla palačink, ki so mi zelo všeč. Vprašala sem babico, če mi jih naredi. Obljubila mi je, da jih bo naredila naslednji dan in bodo pripravljene, ko se bom vrnila iz šole.

Meni so zelo všeč palačinke, ker so napolnjene z domačo marmelado. Marmelada pripravlja babica iz breskev in je boljša kot kupljena, ker ima manj sladkorja.

Sara Ferluga
2. r. OŠ PROSEK

MUCKA V ŠOLI

V sredo smo imeli tudi popoldanski pouk. Po kosilu smo šli na dvorišče, da bi se tam malo poigrali. Učiteljica in Anja sta v kotu zagledali mucko, ki nas je prav prestrašeno opazovala. Anja jo je vzela v naročje in jo odnesla v šolo. Vsi smo šli za njo.

Od kosila nam je ostalo nekaj testenin in krompirja. Hrano smo dali mucu. Robert je izrezal muco iz papirja in ji jo dal. Marku mucka ni bila všeč, zato ji je začel metati papirčke. Učiteljica ga je okregala. Potem pa smo pustili mucko in šli v peti razred

gledat, kako se igrajo z računalnikom. Na mucko smo pozabili.

Potem je k nam prišla čistilka in povedala, da je mucka žejna. Dali smo ji vode. Miki ji je naredil tako kapico, kot so jo nosili partizani in ji jo je postavil na glavo.

Preden se je zaključil popoldanski pouk, smo nesli mačko spet tja, kjer smo jo našli. Dali smo ji še nekaj ostankov kosila in pijačo.

Naslednji dan smo spet imeli popoldanski pouk in šli na dvorišče. Učiteljica je šla pogledat, kje je muca, a mucke ni bilo več tam.

Alenka Pertot
4. r. OŠ »F. Saleški Finžgar«
BARKOVLJE

NENADOMA JE UGASNILA LUČ

Z bratom sva vzela smeti, da bi jih odnesla v smetnjak. Na stopnicah sva srečala očeta, ki nama je zaukazal, da morava v klet po vino. Brat je nesel smeti s seboj. Šla sva v klet, prižgala luč in iskala vino. Nenadoma je ugasnila luč. Bratu so padle smeti iz rok, meni je spodrsnilo, da sem padel, steklenica vina, ki sem jo držal v roki, pa se je razbila. Tedaj se je luč spet prižgala. Brat se je začel smejati tako hrupno, da sta v klet prihitela oče in mama. Ko sta videla, kaj se je zgodilo, sta se tudi onadva začela smejati. Z bratom sva vse pospravila in počistila.

Od tedaj nerad nosim smeti v smetnjak.

Martin Turk
4. r. OŠ »F. Saleški Finžgar«
BARKOVLJE

PRAVLJIČNA HIŠICA NA MARSU

V šoli smo se nekega dne učili o Marsu. Po pouku sem šla domov in pogledala časopis. Pisalo je, da bo zvečer na televiziji lep dokumentaren film o Marsu. Naglo sem spisala nalogo in zvečer prižgala televizor.

In glej! Na ekranu je bil lep, rdeč planet Mars.

Kar naenkrat priskoči iz televizorja rdeči možiček. Vpraša me, če želim z njim na

urednikova
beležnica

Ste poslušali moje opozorilo? Ste poslali zeleno dopisnico in jo poslali na naslov uredništva?

Zadnjič sem obljubil, da vam bom tokrat povedal, kdaj bo pričakovano zrebanje lepih nagrad. Torej: zrebanje bo v četrtek,

24. marca dopoldne na šoli »Fran Saleški Finžgar« v Barkovljah.

Zamudniki, pohitite! Če še niste poslali dopisnice, storite to čimprej. Časa imate še nekaj tednov in... zaupajte v srečo.

V prejšnji številki je objavljen razpis natečaja za nove naslovnice v prihodnjem, jubilejnim letniku Galeba. Ste že razmislili, kaj boste narisali? Svetujem vam, da se čimprej lotite dela, ker je treba izdelke oddati še pred velikonočnimi počitnicami, da jih bo potem komisija ocenila.

Pričakujem, da boste sprostili svojo bujno domišljijo in narisali res nekaj izvirnega in lepega. Želim vam dobro delo.

UREDNIK

Mars. Pomislila sem in sprejela ponudbo. Pripravila sem kovček in skočila v televizijski ekran. Da ne bi bila mama v skrbeh, sem ji pustila napisano, da sem šla s prijateljem na kratko potovanje.

Ko sem prispela na Mars, je tam stala že narejena hišica. Zgradili so jo namreč Marsovčki. Povedali so mi, da nisem na Marsu samo jaz, temveč tudi moji sošolci, učiteljica in še drugi ljudje, med temi mnogi znani zvezdoslovci. V moji hišici je stanoval tudi znani zvezdoslovec Galileo Galilei.

Hiša je bila iz čistega zlata, v njej je bila kuhinja, spalnica, dnevna soba in stranišče. Okoli hišice je bil velik vrt s pisanimi peresi, na njivi pa so rasle lepe, zelene glave črk-solate in podolgovate števil-bučke. Po vrtu so tekale račun-kokoši in samostalnik-race. V hiši sem imela lepega glago-papagajčka.

Bila je ura večerje in jedla sem pohan zvezek-meso in ocvrto peresnik-jajce, pila pa sem črnil-sok. Šla sem potem spat, in ko sem se zjutraj zbudila, so mi Marsovčki ponudili lepo obleko iz svile. Nato sem šla še v marsovsko trgovino in kupila malico.

Na Marsu je lepo, ni sovraštva in vojn. Rada bi ostala tam, toda morala sem se vrniti domov, ker je na Mars prihajal drugi razred.

Daša Bolčina
5. r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

Nekega dne smo se v šoli učili o planetih in pred nami je visela velika karta, na kate-

ri je bil nazorno narisana ves naš sončni sistem. Kar naenkrat skočim v karto in pred očmi se mi prikaže velik rdeč planet. Prišla sem na Mars.

Hitro sem si postavila hišico, ki je bila vsa iz bleščočega srebra. Okna niso bila taka kot na Zemlji, temveč velika, kristalna. V hišici sem imela kuhinjo z letečimi stolicami in mizo, s katerimi sem letela po prostoru. V spalnici sem imela posteljo pokrito z zlatom. Hranila sem se s tabletami in marsovskimi rožami. Bila sem oblečena v srebrno trenirko, na glavi pa sem imela dve anteni.

Družila sem se z Marsovčki in skupaj smo z daljnogledom gledali na Zemljo. Povedala sem jim, da so tiste pike, ki hodijo, ljudje in živali. Marsovčki pa so mene naučili svoje posebne šahovske igre. Nekoč sem se sprehajala ob svoji hišici in se potem napotila po marsovski cesti. Tam sem srečala Galilea Galilei, ki se je pogovarjal z drugimi zvezdoslovci. Teh je bilo mnogo na Marsu. Ustavila sem se in navezala pogovor z Galilejem. Povedala sem mu, da se na Zemlji v šoli učimo o planetih. Pohvalila sem ga, ker je imel prav, da Zemlja kroži okoli sonca in ne narobe.

Po tem srečanju sem se znašla na Zemlji, v šoli in zagledala učiteljico, ki je pisala na tablo. Ne vem, če sem sanjala ali ne. Če pa niso bile sanje, je moja domišljija res zelo bujna, kajne?

Jerneja Carli
5. r. OŠ »F. Bevk«
OPČINE

UGANKE IN ZANKE

za bistro
glave

osmosmerka - živali

Po abecednem redu so razne živali v liku pomešane v vseh osmih smereh (vodoravno, navpično, diagonalno, naprej in nazaj). Ko boš uokviril vse, ti bo ostalo še 5 črk, ki tvorijo ime še ene živali.

DELFIN MEDVED
GAD MODRAS
IBIS OREL
KIT OVEN
KOBRA PANTER
KONDOR RIS
KOZOROG SLON
KROKODIL SOKOL
LEV

M	O	D	R	A	S	S	L
G	P	P	I	S	A	I	D
O	A	K	S	L	D	B	E
R	N	D	O	O	E	I	L
O	T	I	K	N	V	N	F
Z	E	O	O	E	D	E	I
O	R	E	L	D	E	O	N
K	O	B	R	A	M	A	R

5X5 5X5 5X5 5X5 5X5

Spodnje besede razporedi v pet magičnih likov

L	O	K	E	V
O				
K				
E				
V				

ATAKA
ATOLI
BIVAK
CENEN
ELENA
ERATO
ETAPE
ETIKA
GALEB
IKONA

IVANA
KAJAK
KIRIL
KLICI
KOTOR
OPITI
PEKEL
PRAVO
SKALP
VILAR

			L	
			O	
			K	
L	O	K	E	V
			V	

	L			
L	O	K	E	V
	K			
	E			
	V			

		L		
		O		
L	O	K	E	V
		E		
		V		

				L
				O
				K
				E
L	O	K	E	V

Križanka

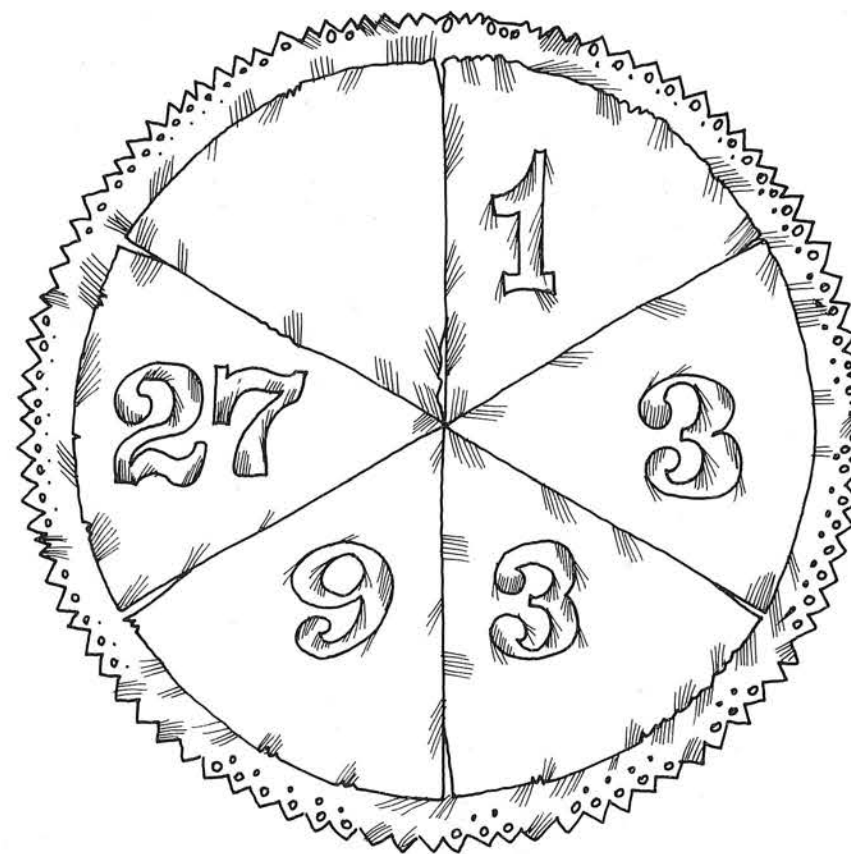
						SESTAVIL LAKO		RINA KRAVANJA		KRILO PRI AVTOMOBILU		LONČENA PIŠČAL OVALNE OBLIKE	
						IME PISATELJA ANDRIČA							
						ELEKTRIČNI JE LAHKO NEVAREN							
						KRILO RIMSKE LEGIJE							
JAPONSKA		VRSTA SLADKOVODNE RIBE		MESTO V PORURJU (ZRN)		RAVENNA		IVAN LENDEL		DEL GLAVE		ALOJZ REBULA PLINAST OGLJIKOVODIK	
PREBIVALCI ZDA													
ŠPORTNIK NA LEDU										NEVTRON		ČAROVNIK	
RESNICA						PESEM F. PREŠERNA		STEKLA OČAL ZAHODNA NEMCIJA					
KRATKA ZGODBA O ZNAMENITEM CLOVEKU												AVSTRIJA	
ROMAN FR. PISCA E. ZOLAJA						IT. KNEZJA RODOVINA		RIMSKA BOGINJA JEZE OŽJI SORODNIK					
												REŠEVALNE SMUČI	
		DAN V TEDNU											
		ZELO DROBEN, FIN											
EMANUEL TOMŠIČ										JOHN IRVING			

SODELUJ Z NAMI

Vera Poljšak

Ilustr. Magda Tavčar

KROG

V KROGU JE PET ŠTEVILK V DOLOČENEM ZAPOREDJU. POMISLI, KATERO ŠTEVILKO BOŠ VPISAL V PRAZEN ODSEK. REŠITEV POŠLJI NA UREDNIŠTVO GALEBA. ČAKA TE LEPA NAGRADA.

**Rešitve ugank pošljite čimprej na uredništvo Galeba: Lojze Abram,
Ulica G. Amendola 12 - 34134 Trst.**

REŠITVE IZ PREJŠNJE ŠTEVILKE

OSMOSMERKA. Rešitev = Maradona.

KOMBINACIJSKA KRIŽANKA. Samo vodoravno: Patagonija — oropanec — m — Laba — Er — Se — Ibar — gusar — Tika — aduti — IJ — ti — arak — kabina — Ana.

KRIŽANKA. Samo vodoravno: France — Ilion — višek — A.G. — A — La — a — P — pitoni — Roseto — A.Z. — Edi — Erato — škrat — Dol — Erika — ami — RI — T — Emir — E.T. — Idrija — Nil — Rečan.

NA SLIKI: France Prešeren.

REŠITVE SO POSLALI: Marinka Kodrič, Irene Candian 4. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI. Danjel Capponi, Roberto Longo, Barbara Gropajc, Andrej Grahonja, Marko Kariž, Paolo Sabadin, Adrijana Longo, 1., 2., 4. in 5. r. OŠ PESEK. Ksenija Breclj, Luana Bretzel, Marko Pertot, Tanja Škomac, Milena Udovič, Francesco Viviani, 3. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« - BARKOVLJE. Luka Urdih, Gabrijel Talotti, Dagmar De Paolis, Francesca Milone, Dejan Dermota, Maks Urdih, David Sancin, Igor Gregori, Alessandro Mezzari, 4. in 5. r. OŠ »D. Kette« - UL. GIOTTO. Tjaša Gruden, Ana Turco, Jasna Germani, Ivo Mozetič, Sara Perosa, Tanja Pitacco, Sara Sternad, Rudi Buda, Alex Siega, 4. in 5. r. OŠ »J. Ribičič« - SV. JAKOB. Matjaž Klemše, 4. r. OŠ »I. Pregelj« - RUPA. David Bogatec, 4. r. OŠ »A. Sirk« - KRIŽ.

NAGRADE DOBIJO: Igor Gregori, 5. r. OŠ »D. Kette« - UL. GIOTTO - TRST. Tanja Škomac, 3. r. OŠ »F. Saleški Finžgar« - BARKOVLJE. Sara Sternad, 5. r. OŠ »J. Ribičič« - SV. JAKOB. Andrej Grahonja, 2. r. OŠ PESEK. Irene Candian, 4. r. OŠ »K. Širok« - DONADONI.

SKRITA SESTAVLJENKA: Psiček sledi dečku pod dežnikom.

NAGRADO DOBI: Danjel Capponi, 1. r. OŠ PESEK.

Mesečnik (10 številok) — Izdaja: Založništvo tržškega tiska, Trst — Glavni in odgovorni urednik: Lojze Abram — Uredništvo: Ul. G. Amendola 12, 34134 Trst, tel. 415534 — Uprava, fotostavek in ekspedit: Ul. dei Montecchi 6, 34137 Trst, tel. 772755, 764832 — Tisk: Graphart, Ul. D. Rossetti 14, 34126 Trst, tel. 772151 — Posamezna številka: 2.000 lir, dvojna: 2.500 lir, naročnina: 12.000 lir

Galeb je registriran na sodišču v Trstu pod št. 158 od 3. maja 1954

Galeb je včlanjen v zvezo periodičnega tiska USPI (Unione Stampa Periodica Italiana)